

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, EAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

MONETAR SIYOSAT

fani bo'yicha

SILLABUS

Ikkinchi va sirtqi ta'lim uchun

Bilim sohasi:

400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi:

410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi:

60410500 – Bank ishi va audit

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Sirtqi, ikkinchi va kechki ta'lim
bo'limi
60410500 – Bank ishi va audit
ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Monetar siyosat
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MONPUL6
Yil:	4
Semestr:	7
Ta'lim shakli:	Ikkinchi va kechki/Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestriga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	14
Amaliy mashg'ulotlar	14
Labaratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	152
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Yozma
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Talabalarda monetar siyosatning iqtisodiy mazmun-mohiyati, monetar siyosat olib borish, monetar siyosatni olib borishda tijorat banklar, Markaziy bank va boshqa moliya institutlarning faoliyati, monetar siyosatni olib borish instrumentlari, markaziy bankning qaeta moliyalash stavkasi, majburiy xaxira, ochiq bozor mexanizmi, naqd pul muomalasi, valyuta siyosati bo'yicha soxaga mos bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Moliyaviy menejment (FINMAN8)
2.	Moliya (FINANC112)
3.	Bank ishi (BANK6)
4.	Bank auditi (BANKAUD6)

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:

TN1	Monetar siyosat haqida tushuncha, Davlatning monetar siyosat olib borishdagi maqsad va vazifalari to'g'risida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	monetar siyosatni olib borishda tijorat banklar, Markaziy bank va boshqa moliya institutlarning faoliyatini huquq va majburiyatlarini bilishlari lozim;
TN3	monetar siyosatni olib borish instrumentlari, markaziy bankning qaeta moliyalash stavkasi, majburiy xaxira, ochiq bozor mexanizmi, naqd pul muomalasi, valyuta siyosatini olib borish usullari to'g'risida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Mamlakatning monetar siyosati va uni olib borishning zaruriy axamiyati haqida bilishlari kerak;
	Ko'nikma jihatidan:
TN5	Monetar siyosatning iqtisodiy mohiyati va monetar siyosat yuritishning ob'ektiv zarurligini; monetar siyosatga ta'sir etuvchi omillarni aniqlay oladi;
TN6	monetar siyosati, uning mazmuni va mamlakat pul kredit siyosatini yuritishda monetar siyosat instrumentlarini qo'llash mexanizmlari to'g'risida; monetar siyosati faoliyatining qonuniy-me'yoriy bazasi to'g'risida biladi;
TN7	monetar siyosatni olib borish instrumentlari, markaziy bankning qaeta moliyalash stavkasi, majburiy xaxira, ochiq bozor mexanizmi, naqd pul muomalasi, valyuta siyosatini olib borish samaradorligiga baho bera oladi;
TN8	Mamlakatning monetar siyosati va uni olib borishning zaruriy axamiyati haqida bilishlari kerak; Mamlakatning monetar siyosati va uni olib borishga qanday yondashish kerakini farqlay oladi.

Fan mazmuni

	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	Ajratilgan soat
M1	"Monetar siyosat" faniga kirish. Fanning predmeti va usullari	2
M2	Monetar siyosatning nazariy asoslari.	2
M3	Markaziy bank pul muomalasini muvofiqlashtiruvchi organ sifatida	2
M4	Pul muomalasini tartibga solish usullari va uning xususiyatlari	2
M5	Markaziy bankning qayta moliyalashtirish siyosati	2
M6	Markaziy bankning majburiy xaxira siyosati	2
M7	Markaziy bankning ochiq bozor siyosati	2
	JAMI:	14

Mashg'ulotlar shakli: amaliy (A)		Ajratilgan soat
A1	“Monetar siyosat” faniga kirish. Fanning predmeti va usullari	2
A2	Monetar siyosatning nazariy asoslari.	2
A3	Markaziy bank pul muomalasini muvofiqlashtiruvchi organ sifatida	2
A4	Pul muomalasini tartibga solish usullari va uning xususiyatlari	2
A5	Markaziy bankning qayta moliyalashtirish siyosati	2
A6	Markaziy bankning majburiy zaxira siyosati	2
A7	Markaziy bankning ochiq bozor siyosati	2
JAMI:		14

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishni beshta ustvor yo'nalishi bo'yicha xarakatlar strategiyasida belgilangan ustvor yo'nalishlar	6
2	2015-2019 yillar uchun ishlab chiqarishni strukturaviy isloxoatlar bilan ta'minlash monetarizatsiya va difersifikatsiya bo'yicha chora tadbirlar dasturi asosida naqd pul oborotini tashkil etish va bankdan tashqari pul oborotini qisqartirish masalalari.	4
3	O'zbekiston Respublikasida monetar siyosat tizimining o'ziga xos xususiyatlari.	4
4	Monetar siyosat instrumentlari taxlili.	6
5	Monetar siyosatning samarali usullarini aniqlash mexanizmi	4
6	Davlatning monetar siyosatini makroiqtisodiy modellashirish.	4
7	Markaziy bankning ochiq bozordagi operatsiyalari	6
8	Markaziy bankning valyuta siyosati va uni ko'rinishlari.	4
9	Markaziy bank mustaqilligi va maqomi.	6
10	Valyuta kursi va unga ta'sir etuvchi omillar	6
11	Davlatning pul kredit siyosati: maqsad va dastaklari.	4
12	Monetar siyosatda targetlash vositalari.	6
13	Pul nazariyalari.	4
14	Monetarizm va uni yo'nalishi	4
15	M.Fridman va uning qarashlari	4
16	Pul agregatlarini o'zgarish dinamikasi milliy valyuta barqarorligini ta'minlash bo'yicha valyuta siyosati instrumentlaridan foydalanish chora tadbirlari.	6
17	Inflyatsiyaning iqtisodiy ijtimoiy oqibatlari va uni jilovlash usullari.	4
18	Valyuta tizimini moxiyati, tashkil etish shakillari va roli.	6
19	Milliy valyuta tizimining qonunchilik asosida belgilaniladigan elementlari	4

20	Milliy valyuta kursi va unga ta'sir etuvchi omillar.	6
21	Davlat byudjeti va monetar siyosatning o'zaro bog'liqligi	6
22	Xalqaro va mintaqaviy moliya kredit tashkilotlar	4
23	Nobank moliya-kredit muassasalari	4
24	Bank inqirozlari	6
25	Pulning xalqaro munosabatlardagi harakati	6
26	Qimmatli qog'ozlar bozori va uni respublikamizda o'rnatilishi	4
27	Kredit mexanizmi va uning elementlari.	6
28	Bank ishini tashkil etish va boshqarishda davlat siyosatining ta'siri.	6
29	Tijorat banklari faoliyatini qayta tashkil etish shakllari.	6
30	O'zbekiston Respublikasi valyuta bozorining shakllanishi.	6
Jami		152

Asosiy adabiyotlar	
1.	Bobaqulov T.I., Abdullaev U.A. Isakov J.Y.A. “Monetar siyosat” Darslik. – “Iqtisod-Moliya”, 2019. 274 b.
2.	Bobaqulov T.I., Abdullaev U.A. SHomurodov R.T. “Monetar siyosat”. O'quv qo'llanma. T.: “Iqtisod-Moliya”, 2018. 236- b.
3.	Abdullaeva SH.Z. Bank ishi. T.: «Iqtisod-Moliya» nashriyoti, 2017. – 768 b.
4.	Azizov U.O' va boshqalar. Bank ishi. T.: «Fan va texnologiya» nashriyoti, 2016. – 640 b.
5.	Деньги, кредит, банки. Экспресс-курс : учеб. пособие / под ред. О. И. Лаврушина. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : КНОРУС, 2016.- 544 с.11.
6.	Деньги, кредит, банки : учеб. / под ред. Г. Н. Белоглазовой. – М.: Высшее образование, 2018.- 245с.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Abdullaeva Sh.Z. va b. “Pul va banklar” Darslik. T.: - “IQTISODMOLIYA”, 2019 y. – 628 b.
2.	Bobaqulov T.I., Abdullaev U.A. “Xalqaro valyuta-kredit munosabatlari” Darslik. - «Iqtisod-Moliya» - Toshkent, 2019 yil, 232 b.
3.	Omonov A.A, Qoraliev T.M “Pul va banklar” Darslik. T.: - “IQTISOD-MOLIYA”, 2019 y. – 461 b.

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritishga;
- fanning mavzularini bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etishga;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olishga;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajarishga;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirishga;
- fanning jarayonlarini sharhlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fanning mavzularini bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarishga;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olishga;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarishga;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirishga;

c) 3 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fanning mavzularini tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga majmal va chalkash javoblarni olishga;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha manlarni boshqalardan ko'chirib olinganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha majmal jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganida quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Niyozov Z.D.- "Bank ishi" kafedrasi dotsenti, i.f.n.; Xudoyqulov X.Z.- "Bank ishi" kafedrasi assistenti.
E-mail:	Niyozovzuxur9@mail.ru
Tashkilot:	SamSI "Bank ishi" kafedrasi
Taqrizchilar:	Xaydarov Z.SH., AITB «lpak yo'li» «Uman» Mintaqiy filiali boshqaruvchi o'rinbosari; Xolmirzayev M. - TDII, Samarqand filiali "Buxgalteriya hisobi, moliya va statistika" kafedrasi dotsenti.

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 5-14-11/3)

Mazkur Sillabus "Bank ishi" kafedrasining 2024 yil 27 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

O'quv-uslubiyat bo'limi boshlig'i:

Sirtqi bo'limi boshlig'i:

Ikkinchi va kechki ta'lim bo'limi boshlig'i:

Kafedra mudiri:

Tuzuvchi:

I.E. Shodmonov
F.B. Abduraimov
R.D. Samandarov
A.M. Karimova
Z.D. Niyozov